

VEHMAAN SEURAKUNNAN RIPPIKOULUN PAIKALLISSUUNNITELMA VUOSILLE 2026–2028

Hyväksytty kirkkoneuvoston kokouksessa 05/2025

1. JOHDANTO

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon valtakunnallinen rippikoulusuunnitelma uudistettiin vuonna 2017. *Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017. Elämää Jumalan kasvojen edessä (RKS2017)* edellyttää, että kukin seurakunta laatii kolmivuotisen rippikoulun paikallissuunnitelman, koska seurakunnan työntekijät pystyvät itse parhaiten arvioimaan paikallisia tarpeita ja resurssien riittävyttä.

Rippikoulusuunnitelman lähtökohtana on tukea nuoren kasvua Jumalan lapsena ja seurakunnan jäsenenä. Rippikoulussa nuoret kokevat osallisuutta ja tulevat kuulluksi omana itsenään. He myös kokevat yhteyttä, turvallisuutta, pyhyyttä ja iloa ja oppivat hoitamaan hengellistä elämäänsä toimien, hiljentyen ja osallistuen. Rippikoulu on osa seurakunnan kasteopetusta; se kasvattaa ehtoolliselle, opettaa rukoilemaan, vahvistaa ja varustaa erilaisten haasteiden varalle ja lähettää toimimaan lähimmäisenä ja kristittynä kunkin omassa elinpiirissä.

Paikallissuunnitelman hyväksyy kirkkoneuvosto. Paikallissuunnitelman tavoitteena on koota yhteen seurakunnan yhteisesti sovitut toiminnalliset ja sisällölliset linjaukset rippikoulun toteuttamisesta. Se on tarkoitettu ensisijaisesti seurakunnan työntekijöille, jotka tekevät rippikoulutyötä. Samalla se on hyvä taustamateriaali luottamushenkilöille.

Vehmaalainen rippikoululainen

Vehmaan kunnassa on n. 2250 asukasta (2246 vuonna 2024), joista seurakunnan jäseniä on n. 73 %. Kunnan ikäjakaumassa 0–14-vuotiaita on 13,5 %, 15–64-vuotiaita 56 % ja yli 65-vuotiaita 30,5% (v. 2024). Paikkakunnan asukkaista enemmistö on syntyperäisiä vehmaalaisia ja lähialueilta muuttaneita kantasuomalaisia; viime vuosien aikana kuntaan on kuitenkin tullut jonkin verran maahanmuuttajia mm. Ukrainasta ja Venäjältä erityisesti maa- ja karjatalouden työpaikkojen perässä. Vaikka paikkakunnan työpaikoista reilu puolet on tänä päivänä palvelualalla, kunnan elinkeinoelämässä näkyy edelleen keskittyminen alkutuotantoon, erityisesti maanviljelykseen ja sikatalouteen.

Vuodesta 2019 kunnassa on ollut yksi yhtenäiskoulu, jossa kutakin luokka-astetta kohden on pääsääntöisesti yksi luokka. Seurakuntaan kuuluvan rippikouluikäluokan suuruus vaihtelee 15–30 oppilaan välillä. Suurin osa ikäluokasta käy rippikoulun kotiseurakunnassa; vuosittain kuitenkin jokunen nuorista käy rippikoulun muualla, yleensä lähiseurakunnassa (Mynämäki, Uusikaupunki tai Taivassalo) tai erityisrippikoulun.

Edellä mainituista syistä rippikouluryhmä Vehmaalla on varsin yhtenäinen ja rippikouluun osallistuvat nuoret tuntevat toisensa jo usean kouluvuoden ajalta, jopa päiväkotikodista

saakka. Tämä pätee usein myös leiri-isosiin. Yhteinen kouluhistoria on rippikoulun kannalta sekä etu että haaste: toisaalta tutustumiseen ei tarvitse käyttää aikaa, toisaalta kouluvuosien aikana omaksutuista rooleista ja asenteista voi olla vaikea irtautua.

Rippikouluikäryhmät seuraavan kolmen vuoden aikana ovat yhden rippikouluryhmän kokoisia (n. 25 nuorta). Vuonna 2027 on kuitenkin varauduttava myös yli 25 oppilaan ryhmään (oppilasmäärät ikäluokittain: v. 2011 syntyneitä 15, v. 2012 syntyneitä 15, v. 2013 syntyneitä 30, v. 2014 syntyneitä 20 henkilöä).

2. RIPPIKOULUN TOTEUTUSPERIAATTEET

Kirkkoneuvosto ohjaa ja valvoo kaikkea seurakunnan toimintaa, myös rippikoulutyötä. Rippikoulua toteutetaan RKS 2017 -puitesuunnitelman mukaisesti. Opetuksessa pyritään huomioimaan erilaiset oppijat ja erilaiset oppimistavat. Oppimisvaikeuksista (esim. lukihäiriö, dysfasia, ADHD) huoltaja ilmoittaa rippikoulun ohjaajille turvallisuuslomakkeessa.

Jokaisessa rippikoulussa tulee käyttää Raamattua, virsikirjaa ja Katekismusta. Muiden rippikoulun oppikirjojen pitää olla piispainkokouksen hyväksymiä. Ulkolukuläksyinä opetellaan: apostolinen uskontunnustus, Isä meidän -rukous, pienoisevankeliumi (Joh. 3: 16) ja rakkauden kaksoiskäsky.

Opetuksen sisällöstä ja opetusmenetelmistä

Rippikouluopetuksen lähtökohtana on luterilainen tunnustus, jonka keskeinen sisältö ilmaistaan katekismuksessa. Rippikoulusuunnitelman mukaisia yleisiä oppimissisältöjä ovat ainakin: Diakonia ja lähimmäisenrakkaus, Elämän arvot ja valinnat, Jeesuksen elämä ja opetukset, Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus, Jumala luoja ja ylläpitäjä, Jumalanpalvelus ja ehtoollinen, Kaste ja kummius, Konfirmaatio, Kristittynä arjessa, Kristuksen kirkko ja minun seurakuntani, Kuka minä olen - keitä me olemme, Kärsimys ja kuolema, Käskyt ja omatunto, Lähetys ja kansainvälinen diakonia, Pyhä Henki, Raamattu, Rippi ja sielunhoito, Seksuaalisuus ja sukupuoliuus, Seurustelu, avioliitto ja perhe, Suhde muihin uskontoihin, Synti ja armo, Taivas ja helvetti, Tulevaisuus ja toivo, Usko ja rukous, Usko ja tiede, Vastuu luomakunnasta, Virret ja laulut, Ystävät ja ihmissuhteet.

Oppimissisältöjen suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon rippikoulun tavoitteiden toteutuminen nuorten elämää koskettavalla tavalla. Oppimissisällöistä on hyvä rakentaa oppimiskokonaisuuksia, jossa uskontotiedon rinnalla ja sen sijaan tarjotaan välineitä rakentaa kristityn identiteettiä ja hengellistä elämää. Jumalanpalveluselämä ja rukous läpäisevät koko rippikoulun. Osallisuus – aktiivinen mukana olo – on tavoitteena kaikissa rippikoululaisissa koskevissa kokoontumisissa: niin jumalanpalveluskäynneillä, diakonia- ja lähetystehtävissä, seurakuntatilaisuuksissa kuin leirin aikana.

Rippikoulun kokonaisuus: miten puolen vuoden rippikoulu toteutuu?

Vaikka rippikoulun odotetuin osa on useimmiten leirijakso, rippikoulun kokonaisuuden tulee kestää vähintään puolen vuoden ajan. Vehmaalla tämä tarkoittaa, että rippikoulun ilmoittautuminen alkaa syys-lokakuussa ja loka-marraskuun vaihteessa rippikouluryhmä

kokoontuu ensimmäiseen tapaamiseen yhdessä huoltajien kanssa. Tämä tapaaminen järjestetään messun yhteydessä.

Talvikauden aikana rippikoulua käydään sekä yhteisissä kokoontumisissa että itsekseen seurakunnan elämään tutustuen. Nuorten osallistumisesta pidetään kirjaa rippikoulukorttien avulla. Vehmaan perinteisiä rippikouluun kuuluvia tapahtumia ovat esimerkiksi lasten ja nuorten kauneimmat joululaulut -tilaisuus, yhteisvastuukeräyksen aloitusmessu, kinkerit ja kaatuneiden muistopäivän jumalanpalvelus. Lisäksi nuoret osallistuvat itsenäisesti joulun ja pääsiäisen ajan jumalanpalvelukseen sekä tekevät diakoniatyöhön liittyvän yksilötehtävän. Keväällä lähempänä leirijaksoa järjestetään vanhempainilta sekä leiri-info rippikoululaisille.

Vehmaalla isokset ovat mukana aktiivisesti rippikoulussa koko rippikoulun ajan yhdessä rippikoululaisten kanssa.

Leirijakso

Leirijakso järjestetään seurakunnan leirimajalla Myllyjärvellä. Rippikoulun leirijakson pituus on yleensä kuusi leirivuorokautta (sunnuntai-perjantai). Rippikoululaisen väliaikainen poissaolo leiriltä täytyy aina sopia leirin johtajien kanssa. Poissaolo korvataan tekemällä ylimääräisiä tehtäviä.

Päivärippikoulu, yksityisrippikoulu ja aikuisrippikoulu

Koska Vehmaan ikäluokka on pieni, rippikoulua järjestetään vuosittain yksi opetusryhmä. Jos rippikoululainen ei pysty osallistumaan leirimuotoiseen rippikouluun, yhdessä nuoren ja huoltajien kanssa mietitään, miten rippikoulu on parasta toteuttaa. Koska leirimaja on lähellä, myös rippikoululaisen yöpyminen kotona on mahdollista. Muussa tapauksessa järjestetään yksityisrippikoulu. Rippikoulun voi käydä myös aikuisena. Aikuisrippikoulu on useimmiten yksityisrippikoulu. Yksityisrippikoulussa esimerkiksi luetaan kirjoja ja keskustellaan papin kanssa uskon tärkeimmistä asioista. Myös nuori voi käydä yksityisrippikoulun. Yksityisrippikoulusta sovitaan kirkkoherran kanssa.

Mualla rippikoulun käyvä

Muille kuin Vehmaan seurakunnan järjestämille rippikouluille meneville nuorille järjestetään seurakuntaan tutustuminen omassa seurakunnassa sen mukaisesti kuin heitä on rippikoulun järjestäjän puolesta ohjeistettu. Seurakuntaan tutustuminen tarkoittaa sitä, että nuori osallistuu kotiseurakuntansa toimintaan saamiensa ohjeiden mukaisesti. Nuoret osallistuvat tarvittaessa myös kotikirkko-opetukseen. Nuoret saavat kotiseurakunnastaan oman Raamatun.

Rippikoulumaksut

Rippikoululeirin hinta on 100 €. Maksu suoritetaan ennen leirijaksoa lähetettävän laskun maksamalla.

Leirimaksuun voi hakea vapautusta seurakunnan diakoniatöimiston kautta.

Kaste rippikoulun käymisen yhteydessä

Nuori, jota ei ole ennen rippikoulun käymistä kastettu, voidaan kastaa joko rippikoulun pääjakson aikana tai pääjakson ja konfirmaation välisenä aikana. Olennaista on, että nuori on saanut ennen kastetta riittävän kristillisen opetuksen kasteeseen liittyen.

Ehtoollinen rippikoulun käymisen yhteydessä

Rippikoulun alusta asti nuorille tarjotaan mahdollisuus osallistua ehtoolliselle rippikoulun ohjaajien kanssa. Tätä ennen nuorille on opetettu perusasiat ehtoollisesta.

Eri työntekijäryhmien vastuut

Rippikoulun suunnittelusta ja toteutukseen osallistuvat kirkkoherra, kanttori, diakoni sekä isokset. Tarvittaessa mukana opetuksessa ovat oman työnkuvansa mukaisesti myös seurakuntamestari.

Rippikouluopetuksesta vastaa kirkkojärjestyksen (KJ 3:3) mukaisesti pappi. Turvallisuusvastaavana voi toimia kirkkoherra, kanttori tai diakoni. Isokset toimivat muun muassa pienryhmien ohjaajina ja iltaohjelmien toteuttajina. Leirillä voi olla mukana myös yövalvoja. Hänen tehtävänä on huolehtia leirin sisäisestä nukkumisrauhasta sekä katsoa, ettei leirin ulkopuolisia tule alueelle.

Leiri suunnitellaan hyvissä ajoin ja vedetään tiimityöskentelynä. Nuoren rippikoululeirin mahdollisesta keskeyttämisestä ja opetuksen myöhemmästä jatkumisesta ollaan yhteydessä kirkkoherraan

Yhteydet osallistujiin sekä vanhempiin ja huoltajiin

Rippikoulun keskeiset päivämäärät ja tehtävät käydään läpi rippikoulun alkaessa. Ilmoittautumistietojen lisäksi osallistujien on palautettava kirjallinen tietosuojalomake, johon vaaditaan vanhempien / huoltajien allekirjoitukset. Aikataulut ja rippikouluun liittyvät tiedotusasiat ovat luettavissa myös Vehmaan seurakunnan nettisivulla.

Ajankohtaisissa asioissa rippikoululaisiin voidaan pitää yhteyttä myös WhatsApp-ryhmän kautta. Niin ikään vanhemmille voidaan perustaa oma WhatsApp-ryhmä tiedotusta varten.

Rippikoulun kehittäminen ja arviointi

Rippikoulun aikana ohjaajat suunnittelevat ja toteuttavat rippikoulusuunnitelmaa ryhmän erityispiirteet huomioiden. Leirin aikana ohjaajat ja isokset pitävät päivittäin palaverin, jossa on mahdollisuus käydä läpi päivän aikana esille tulleita kysymyksiä ja sopia seuraavan päivän ohjelmasta. Leirin päätteeksi toteutetaan leiriläisille palautekysely, jolla kerätään palautetta rippikoulun kehittämiseksi. Palautteet käydään läpi ohjaajien yhteisessä loppupalaverissa leirin jälkeen.